GIRONA NOTICIES.COM
+ Periodisme

El tron mil·lenari de la impremta

Cultura | 31/08/2017 | 21:52

En 1875 apareix la impremta ofset, gràcies als avenços en el coneixement de les propietats de l'electricitat

La impremta porta entre nosaltres més de mig mil·lenni. La seva proliferació a Europa va suposar un cop al sistema estamental arrelat durant l'Edat Mitjana, i durant segles va ser la principal eina de difusió de coneixement. Tant és així que el nombre d'impremtes en una regió podia ser un bon indicador del seu desenvolupament cultural i econòmic. Actualment aquesta relació s'associa més a internet, que sembla amenaçar a una indústria mil·lenària.

Els suports en paper cauen gradualment en desús per motius d'ecologia, espai i cost. Però la impremta viu un constant desenvolupament que li ha permès adaptar-se als temps.

L'origen de la impremta moderna es deu al celebèrrim Gutenberg, ferrer alemany que aprofitant els seus coneixements en fosa va crear uns tipus mòbils i els va aplicar en una màquina inspirada en les premses de raïm de l'època. Dues dècades després de la seva invenció en 1440, Adolfo II de Nassau va envair Magúncia, la qual cosa va facilitar la propagació de la fabulosa màquina fora d'Alemanya.

La impremta de Gutenberg utilitzava un mètode similar a la xilografia, impregnant unes plantilles especulars en tinta. A Xina es portava utilitzant quatre segles i a Europa havia tingut cert acolliment durant l'Edat Mitjana. No obstant això el principal mitjà de difusió era el de la còpia amanuense de còdexs. L'avantatge dels tipus de Gutenberg era la seva fàcil fabricació i durabilitat.

Durant els segles següents l'evolució de la impremta va passar bàsicament per perfeccionar els tipus mòbils a través de diferents aliatges, principalment de plom, estany i antimoni, i desenvolupar les tipografies. En aquest aspecte cal destacar la important labor dels tipògrafs francesos, la influència dels quals va arribar a Espanya a través d'impressors establerts a Catalunya. El primer tipògraf català va ser Pere Posa, deixeble del mestre ginebrí Pere Brun, que va desenvolupar la seva activitat durant les últimes dècades del segle XV i principis del XVI.

L'invent romandria sense canvis importants fins a l'era de la industrialització, al segle XIX, quan es va crear la impremta ofset (offset). Aleshores Barcelona comptava amb importants editors catalans que van aprofitar el desenvolupament industrial català per impulsar el negoci. Els materials havien passat de la fusta a l'acer, i els costos per adquirir aquestes màquines havien

crescut enormement davant una demanda esperonada per la premsa en auge i l'ància de cultura d'una burgesia creixent. Així tot, i gairebé fins als nostres dies, la indústria catalana de la impremta era fonamentalment familiar, gairebé com en els primers tallers.

En 1875 apareix la impremta ofset, gràcies als avenços en el coneixement de les propietats de l'electricitat. Així, es va aconseguir un sistema d'impressió que arriba fins als nostres dies amb lleugeres millores com unes cobertes de plàstic que eviten el contacte de les planxes amb el suport a imprimir, però el seu funcionament és bàsicament igual a l'original. Es tracta de l'ús de planxes amb parts hidròfiles i hidròfobes per a, respectivament repel·lir o fixar la tinta. D'aquesta manera s'aconsegueix una òptima qualitat d'impressió que no s'ha aconseguit igualar comercialment a través d'altres mètodes. Per això els serveis d'impressió ofset segueixen utilitzant-se actualment.

Finalment, a principis dels anys 90 del passat segle comencen a comercialitzar-se les impressores digitals. Les primeres emetien un raig de tinta sobre el paper. Les més modernes deixen anar una pols que es fon amb un làser. La impressió digital és la més accessible i presenta l'avantatge de la seva rapidesa.

En l'actualitat impressió digital i ofset depenen d'ordinadors per manejar fins a l'últim detall de les impressions, per no parlar de la impressió 3D, amb un brillant futur.

Tot i que el píxel semblava suposar una amenaça per al paper, resulta que les impremtes es modernitzen oferint suports cada vegada més concordes amb la societat. Un exemple és el paper de pedra o paper mineral, que és ecològic, impermeable i no precisa arbres per a la seva fabricació. Els llibres electrònics encara disten molt de conquerir els formats tradicionals i resulta que el desenvolupament digital ha convertit a molts afeccionats en autèntics dissenyadors, que finalment decideixen materialitzar les seves obres en paper.

Per tant, veiem com la impremta a Barcelona s'ha sabut adaptar als temps i segueix oferint un servei útil i estèticament atractiu per a la gent, així encara que internet hagi ascendit al tron de la comunicació, la màgia del suport tradicional no s'ha perdut.

Autor: Redacció

https://gironanoticies.com/noticia/49253-el-tron-millenari-de-la-impremta.htm